

TISKOVÁ ZPRÁVA

V tabákové a alkoholové politice jsou některé ukazatele v ČR alarmující. Odborníci diskutovali o změnách v opatření a nastavení tabákové a alkoholové politiky

Praha, 24. 4. 2024 – **Národní koordinátor pro protidrogovou politiku Jindřich Vobořil uspořádal první pracovní setkání zaměřené na politiku v oblasti tabáku a alkoholu v ČR se zástupci dotčených resortů, odborníků, politiků a průmyslu. Setkání zařítíli poslankyně Renáta Zajíčková a senátor Roman Kraus. V oblasti užívání alkoholu a tabáku je stále ČR v nejhorších číslech u dospívající mládeže v EU. Dalším velmi varujícím ukazatelem je setrvalý nárůst nelegální výroby a růst nelegálního trhu s tabákovými výrobky, který meziročně každoročně stoupá již deset let.**

Cílem setkání byla věcná diskuze ohledně okamžitých a nezbytných opatření a budoucího nastavení alkoholové a tabákové politiky v České republice také s ohledem na aktuálně platný Akční plán politiky v oblasti závislosti na období 2023–2025, schválený vládou v dubnu 2023. Národní koordinátor Vobořil také připomněl, že programové prohlášení vlády počítá s regulacemi návykových produktů „dle jejich rizik“, a že tedy racionální politika neočekává zaměření na úplnou abstinenci, ale na minimalizaci dopadů a rizik.

„Trendy nejsou dobré obzvláště v enormním nárůstu nelegálního trhu s cigaretami, kde stát mimochodem přichází odhadem o vyšší jednotky miliard a je tím živěn nadnárodní organizovaný zločin. Je proto důležité se o tématu bavit s úplně všemi dotčenými aktéry a řešit budoucí nastavení politiky v oblasti tabáku a alkoholu v ČR,“ říká národní koordinátor pro protidrogovou politiku Jindřich Vobořil a dodává: „Nemůžeme ignorovat stále velmi nepříznivá čísla u nadměrného užívání alkoholu a každodenního kouření u dětí a dospívajících v ČR. Všechna účinná opatření jsou navržena ve vládou schváleném Akčním plánu a je potřeba je začít uvádět v život. Veškerá naše snaha k zavádění jakýkoliv opatření by měla vést ke snížení dostupnosti se zvláštním aspektem na nejzranitelnější, tedy především dospívající. Stejně tak už nelze ignorovat nárůst z některých odhadů až o trojnásobek. Cílem ale není regulace pro regulaci, ale aby měla opatření reálný dopad.“

Účastníci setkání navrhli sérii opatření, která by se měla dále v budoucnu rozpracovat. V oblasti snížení dostupnosti tabáku a tabákových výrobků mladistvým, by mělo jít např. o zavedení jednotného balení, licencovaný prodej, zákaz reklamy v místě prodeje, zpřísnění prodeje na dálku včetně zvýšení efektivity prováděných kontrol a zvýšení sankcí. V oblasti snížení dostupnosti alkoholu mladistvým by se mělo uvažovat o zpřísnění reklamy, snížení místní a časové dostupnosti, zákazu prodeje spotřebitelských balení (jednorázové panáky), cenotvorbě, zvýšení efektivity prováděných kontrol a edukace zaměřená také na rodiče. Účastníci také diskutovali o možných daňových postupech, jako například zdanění obsahu alkoholu. Také se diskuse dotkla možnosti a způsobu případného zavedení spotřební daně na tiché víno tak, aby zároveň nepoškozovala české producenty.

„Alkohol jako součást naší kultury vede k tomu, že v konzumaci mezi šestnáctiletými jsme na první příčce v EU i mimo ni. To je smutné prvenství, kterého se Česko musí co nejdříve zbavit. Ze zahraničí víme, že ke změně

prokazatelně vede pouze kombinace různých opatření, nelze ztrácet čas diskuzí o jednom kouzelném,“ říká **poslankyně Renáta Zajíčková** a doplňuje: *„U naší generace už přístup k alkoholu změním jen těžko, můžeme se ale zaměřit se na tu mladou.“*

„Kouření a pití alkoholu dopadá na zdraví velké části populace a nese s sebou i silné ekonomické náklady,“ říká **senátor Roman Kraus a dodává:** *„Jedná se o velký problém, kterému je nutné se věnovat.“*

V rámci diskuze se ukázalo, že velkou výzvou pro ČR je také nárůst nelegálního trhu s tabákem a tabákovými výrobky. Podle informací z proběhlé diskuze se odhaduje podíl nelegálního trhu okolo 13 až 14 % a daňový únik je odhadován až na 10 mld. Kč. Byla také diskutována situace odhadu šedé ekonomiky v oblasti vinných produktů, kde se odhad také pohybuje v desítkách procent.

Kontakt pro média:

Mgr. Jindřich Vobořil, národní koordinátor pro protidrogovou politiku
M +420 725 805 865, E-mail jindrich.voboril@vlada.gov.cz

Žádosti o rozhovor a otázky je možno zasílat prostřednictvím Davida Hluštíka, david.hlustik@vlada.gov.cz,
+420 602 244 776.